СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 91. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 21 квітня 1933.

VOL. XLI. No. 91. Jersey City, N. J., Friday, April 21, 1933. THREE CENTS.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗАНЕХАЮТЬ ВАЛЮТОВУ СТОПУ

ВАШИНҐТОН.—Президент Рузвелт видав розпорядок, яким заборонив вивіз золота поза границі Злучених Держав. Таким чином Америка відступила від золотої стопи.

Секретар Вудін подає, що це зроблено тому, щоби висока американська валюта зрівналася зі слабшими валютами інших держав. Таке вирівнання повинно відбитися корисно на збуті американських товарів.

Золота стопа буде привернена автоматично тоді, коли президент знесе видану ним заборону вивозу золота.

ДОЛЯР УПАВ.

НЮ ЙОРК. — Заборону, яку видав президент Рузвелт щодо вивозу золота, вважають початком інфляції, яка зменшить вартість доляра. Це відбилося на долярі в той спосіб, що його вартість упала по оголошенню зарядження президента до 88.54 центів.

ПОСОБИТЬ ЕКОНОМІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Гроші будуть одним з найважніших питань, котрі вирішуватиме конференція, яка відбудеться у Вашинґтоні, а в якій возьмуть участь: президент Рузвелт, анґлійський премієр Мек Донелд і Еріо, бувший французький премієр. Кажуть, що зменшення вартости доляра причиниться до успіху конференції.

МОРҐАН ХВАЛИТЬ ЗАБОРОНУ.

НЮ ЙОРК. — Міжнародній банкир Дж. П. Морґан оголосив заяву, в якій подає, що зарядження президента в справі заборони вивозу золота є розумне.

ВАШИНҐТОН. — Ті, що стоять близько до президента Рузвелта, твердять, що президент мусів повзяти такі міри, що викликують інфляцію, бо інакше радикальні елементи в конґресі були би переперли ризиковніші пляни.

БІРЖІ ЗАРЕАҐУВАЛИ.

НЮ ЙОРК. — Від року не памятають на біржі такого оживлення, яке було в середу, коли вияснилося, що в Америці таки йде до інфляції. Оборот цінними паперами потроївся у порівнанню з іншими днями. Всі паперли пішли значно вгору.

ШІКАҐО. — Ціни на збіже значно піднеслись.

ЗА ДОПОМОГУ, ОПЕРТУ НА ПОДАТКАХ.

НЮ ЙОРК. — Місіс Оґуст Белмонт, котра займалася в останнім році збіркою жертв на допомогу безробітним і осягнула щодо цього великі успіхи, заявила, що збіркова акція мусить улягти основній зміні.

Вона каже, що теперішня добродійна акція обтяжує тільки певний гурт благородних одиниць. Чим більша біда, тим більший спадає на ті одиниці тягар. А той тягар треба розложити на всіх шляхом відповідного оподаткування. І всю допомогову акцію треба побудувати на науковій підставі.

ФАРМЕРСТВО ЗРОСТАЄ.

ВАШИНҐТОН. — За останній рік фармерське населення піднеслося на 1,000,000, себто зросло до 32,242,000. В 1931 р. виносило воно 31,241,000.

БАНКОВІ ҐОВЕРНОРИ НАСТРОЄНІ ОПТИМІСТИЧНО.

ВАШИНҐТОН. — У департаменті скарбу відбулася конференція 12 банкових ґовернорів зі секретарем скарбу. Підчас тої конференції ґовернори ствердили, що всюди є слідний зворот до ліпшого.

БЕРЕ СЕБЕ ЗА „НОВОГО ГІТЛЄРА".

ВАШИНҐТОН. — Посол Шемейкер підбив око свому сусідови Теодорови Когенови за те, що той не хотів приглушити радія й перестати в ночі співати. Коген хотів арештувати Шемейкера, але не міг роздобути дозволу, бо прокуратор заявив, що посол є властиво недотикальний. Шемейкер казав, що в його помешканню хорує родина, а в Когена забавляються і кричать від трох днів. Коли його просьба не помагала і Коген далі робив крики, посол вдарив Когена кулаком попід очі. Коген каже, що Шемейкер кричав, що він „новий Гітлєр" та що знає, „як треба поводитися з Жидами".

ЖИДИ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНСУЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Адлєр і Савндерс, два жидівські купці з Бруклина, обжаловують американського консуля в Берліні, Джорджа Месерсміта, за те, що він не хотів інтервенювати в їх обороні, коли їх замкнула поліція, зложена з „наців". Вони кажуть, що консуль поводився з ними так, мовби самий був членом „наців".

ГОТУЮТЬСЯ ДО НОВИХ МАСОВИХ ПРОТЕСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Понад 1,000 жидівських делеґатів від 600 жидівських орґанізацій міста Ню Йорку ухвалили відбути 10 травня великий демонстраційний похід, звернений проти „жидівських погромів у Німеччині". Такі походи будуть влаштовувати й по інших містах Америки. І слатимуть протести до Вашинґтону й Ліґи Націй.

ЗАБОРОНЕНІ ФІЛЬМИ.

З Мінхена повідомляють, що німецьке міністерство внутрішніх справ видало вже перший список фільм, яких не можна виставляти. Чимало з тих фільм, німецького та чужинного походження, мали великий успіх у Німеччині та інших краях і не робили враження „небезпечних для суспільного ладу". Ось деякі з них: „Рибалки знад Волги", „Десять днів, що потрясли світ", „Блакитний експрес", „Буря над Азією", „Панцирник Патьомкін", „Беззахисні" („Путьовка в жизнь"), „На Сході нічого нового". Є в цьому списку з 20 назв таких, яких ми ще не бачили, здебільша з пацифічною тенденцією, що зображають воєнне страхіття.

52 РОКИ ВЯЗНИЦІ ЗА ПАЧКУВАННЯ САХАРИНИ.

В Будапешті відбулася розправа проти пачкаря сахариною, Франца Вайса. Трибунал засудив його на кару гривни в квоті 1,900,000 пенго, а якби він цих грошей не заплатив, то мусітиме відсидіти 52 роки вязниці. Такий ґострий присуд на пачкаря викликав зрозумілу сензацію навіть серед Мадярів.

НЕ ВИДЯТЬ У СЕБЕ ПІД НОСОМ.

Події в Німеччині займають і дальше чолові місця совітської преси. „Ізвєстія" подають кільканадцять телеґрам під такими наголовками: „Фашистівські бандити при роботі", „Повідомлення про здичіння національних соціялістів", і т. п.

ЧАСОПИС ВОЛОЦЮГІВ.

Мало хто знає що в Штутґарті від 1926 р. виходить єдиний своєрідний часопис „Дер Ваґабунд" — „Волоцюга". Видає його поет-волоцюга Юрій Ґоґ. Мандрує він по цілій Німеччині й ніде довше не задержиться як кілька днів. Ґоґ це неначе духовий володар волоцюґів. В 1930 р. проводив він конґресом волоцюґів у Берліні з приводу урядженої малярської вистави. Авторами були бездомні волоцюги, які не мають місця осідку й часто мешкають у великоміських норах. Образи цих малярів, по словах знавців, були вершком мистецтва. Одначе ні один волоцюга не згодився продати свого образу чи рисунку.

Видає „Волоцюгу" брацтво волоцюгів, якого осідком є одна коршма в Штутґарті. Туди надсилають волоцюги свої твори. Ґоґ твердить, що правдивим революціонером може бути лише волоцюга, ворог жандармів, мешканець гостинців, піль, лісів, людиною без дому й обовязків.

САМОГУБСТВА З БІДИ.

Останніми днями було в Чернівцях аж пять самогубств через безробіття. На селі люди, як і бідують, то в біді один другого запоможе. А у великім місті тяжко бідному жити без роботи. Недавно поповнив самогубство молодий адвокат, що не мав з чого жити, а оноді скочила з залізничого моста 31-літня Анастасія Соловейко. Вона родом з Кучурова Великого. Даремно шукала роботи. Не витримали нерви. Вона з розпуки рішила покінчити з собою. Тяжко покалічену відвезли до шпиталю.

СПРАВЖНЯ КАРІЄРА.

Політика — кажуть, це тяжкий хліб. До такого заключення дійшов теж бувший польський міністер закордонних справ, Залєський. І тому, коли йому подякували за дипльоматичну службу, він цим не образився, але знайшов собі приємніше і, що найважніше, поплатніше заняття. Він став головою Надзірної Ради Торговельного Банку.

По смерти кн. Любомірського опорожнилося місце голови Надзірної Ради Торговельного Банку. Воно приносить враз з іншими синекурами біля 200 тисяч зол. річно.

Децидуючий голос при виборах на голову має п. Тепліц, директор Надзірної Ради „Банку Комерчіяле" в Міляно. А з п. Тепліцом п. Залєський добрий знайомий, ще з часів послування в Римі. Саме з ним п. Залєський заключив польську тютюневу позичку.

Крім становища голови Надзірної Ради Торговельного Банку п. Залєський отримав ще місце в Надзірній Раді т-ва „Сольвей" з платнею 20 тисяч зол. річно. А платня сенатора й емеритура міністра приносить йому ще 20 тисяч зол. річно.

Як на теперішні важкі часи, це зовсім непогано: чверть міліона золотих річно! Себто місячно майже 20 тисяч зол., а денно 600 зол.

Вправді польська дипльоматія втратила свого довголітнього ревного дипльомата, але натомісць сам дипльомат на цьому нічого не потерпів. А в додатку, польська фінансієра зискала новоспеченого банковця за 250,000 зол. річно!

СИНИ ВБИЛИ БАТЬКА.

В селі Бискупичі, луцького повіту, два замасковані справці, нібито в цілі ограблення напали на дім селянина Пархома Корнійчука й вдаривши його тупим знаряддям по голові, поклали нещасного трупом. Слідство виявило, що вбийниками є рідні сини Корнійчука, 28-літній Семен і 21-літній Петро, які вбили батька в цілі заволодіння його майном. Підчас ревізії в них знайдено втяту рушницю, набиту двома набоями, один порожний патрон, що лишився після стрілу, і 2-фунтовий важник, на якому були сліди крови. Річеві докази разом з арештованими звироднілими злочинцями відставлено в розпорядження слідчого судді.

НАПАД НА ВЧИТЕЛЬКИ.

На помешкання вчительки вселюдної школи в Холопичах, горохівського повіту (Волинь), Міхаліни Найдичівної, вночі напали три замасковані й узброєні бандити. Стероризувавши вчительку і перебуваючу в неї в гостях Марію Дзюрківну, теж учительку з села Дрогинич, бандити зрабували в них 200 зол. готівкою та ріжні вартісні предмети, і втікли.

ПОЛЯКИ-ГІТЛЄРІВЦІ.

Один варшавський часопис приніс вістку, що чимало безробітних Поляків із Поморя і Познанщини вступили в гітлєрівські пробоєві відділи. Дістають цілоденне удержання, 5—7 марок денно та жиють у касарнях. Найчастіше вписуються під прибраними назвищами, щоби, як прийшлосяб вертатись до Польщі, не наразитися на прикрощі.

ЗЛОЧИННА САМОВОЛЯ.

Фабрикацією шкільних деклярацій за польську мову навчання займаються в Лопушанці Хоминій (повіт Самбір) учительки Геля Ґелевичівна й Емілія Шоферівна. Вони кличуть до школи передовсім таких батьків, що мають більше як одну дитину в школі, і обіцюють одно звільнити зі школи, якщо батьки підпишуться. Таким способом видурили підписи в Яся Бучина, сина Гриця, і в Федя Бучина Сеневого. Опісля залкикали Пазю Лопушанську, що має 2 дітей у школі, і питають: „Як хочете, щоби вчилися ваші діти"? — „Та так, як людські", відповідає Лопушанська. — „То підпишіться на це!" І Лопушанська підписалася. Та коли довідалася, що це була деклярація за польську мову навчання, то пішла до вчительки і жадала звороту. Учителька обіцяла, що деклярацію спалить, але її не хотіла звернути.

З окрема йшла акція за збирання підписів від інвалідів та від залізничних робітників.

Люди були за це дуже обурені на вчительку і хтось приліпив на шкільних дверах картку з погрозою проти вчительки. Вона з тою карткою поїхала на постерунок поліції. Вечером поліція арештувала підозрілих братів, 14-літнього Федя Галевича і 19-літнього Николая Галевича, та перевели ревізію у Галевичів, Комарницького, М. Дубравського і Лопушанського як комітетових. Ревізія не дала ніякого висліду; арештованих на другий день випустили і автора картки таки не знайшли.

КРІВАВА БІЙКА В ЛУЦЬКУ.

В останнім часі зауважується на Волині дуже часті сварки, які доходять до крівавих авантур між різниками, на тлі професійної конкуренції. В Луцьку недавно трапився випадок на тому тлі, який скінчився дуже траґічно. Ото, вертаючися з різні, різники-Жиди побилися з працьовниками масарні Теодоровича — не-Жидами. Підчас завзятої бійки між ними масар Теодоровича, Юзеф Понекельський, ударав ножем у груди 25-літнього Янкеля Кантора, внаслідок чого останній згинув на місці. Різників Хаскеля Кантора і Хаскеля Козьола, тяжко скрівавлених, відвезено до шпиталю. Понекєльського арештовано. Вбитий лишив жінку і 4-місячну дитину.

Обурення всіх жидівських різників в місті проти масарів-християн зприводу цієї події було таке велике, що підчас похорону вбитого Кантора великі відділи поліції охороняли масарню Теодоровича, якому Жиди погрожували дуже немилими наслідками, але врешті на якийсь час утихомирились.

ВКРАЛИ КАСУ З ГРІШМИ.

З мешкання Івана Чернятовича в Коломиї винесли злодії огнетревалу касу, ваги 250 кґ., завантажили на віз і вивезли в невідоме місце. В касі була готівка 20,000 зол.

НАСЛІДКИ СТРАЙКУ.

Управа заведень „Вудета" в Коросні виповіла працю всім своїм 250 робітникам. Сталося це у звязку зі страйком у Лодзі, бо тамошні фабрики доставляють „Вудеті" сирівці для виробу ґумових предметів.

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА МІЖ РОСІЄЮ Й АНҐЛІЄЮ

ЛОНДОН (Анґлія). — Девять годин по засуді в Москві двох анґлійських інжинірів анґлійський король підписав закон про заборону довозу з Росії до Анґлії збіжа, нафти, бавовни, дерева й т. п. Заборона ця торкається 80% російського довозу з Росії до Анґлії. Росія тратить тепер усі анґлійські державні кредити в сумі 45,000,000 долярів, а на продажі ріжних сирівців ще 35,000,000 долярів. Анґлія майже нічого не тратить, коли Росія оголосить їй економічну війну й також припинить анґлійський довіз до Росії, бо Анґлія дуже мало довозила своїх фабрикатів до Росії.

Забороною довозу з Росії Анґлія сподівається примусити радянський уряд облекшити кару для двох інжинірів, засуджених на вязницю, замінивши їм вязничну кару висилкою з Росії. Оборонці анґлійських інжинірів уже подали прохання до ВЦІК-а про „помилування" засуджених. Тепер ще годі сказати, чи большевики так скоро й отверто здадуться Анґлії, щоб ще більше не підорвати свого престіжу в Росії й за кордоном.

Міністерство справ закордонних повідомило радянського посла, Майського, що дипльоматична недоторкальність членів радянського торговельного посольства скінчилась, бо перестав істнувати договір між Росією й Анґлією. Коли Америка в скорому часі не признає радянського уряду, то можливо, що Анґлія перерве й дипльоматичні зносини з Москвою, якщо анґлійських інжинірів пішлють до вязниці. Тоді до економічної анґлійсько-російської війни приєднається ще й дипльоматична війна, яка значно погіршить міжнародне становище большевицької Росії.

АНҐЛІЙСЬКІ ІНЖИНІРИ У ВЯЗНИЦІ.

МОСКВА (СССР). — Засуджені на вязницю інжиніри компанії Метрополитен-Вікерс, Торнтон і Мек Донелд, уже сидять у вязниії, яка знаходиться під зарядом чека. Їм не дали можливости навіть попрощатися зі знайомими та з приятелями забравши їх прямо з судової салі до вязниці.

Анґлійські інжиніри, яких засуджено на вислання з Росії, вже виїхали до Анґлії. З ними виїхав також виправданий на суді інжинір Ґреґорі. Російські інжиніри, яких засуджено на вязницю, вже увязнені. Думають, що їм усім ВЦІК зменшить кару чого просять їх оборонці.

РОЗКЛАД КИТАЙСЬКОЇ АРМІЇ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Натиск японської армії цілковито дезорґанізує й розкладає армію Китаю. Післані проти японських військ полки лишають фронт без бою й тікають у глибоке запілля. Окремі ватаги узброєних жовнірів китайської армії тероризують та грабують населення. Китайські ґенерали всетаки не тратять надії знову зорґанізувати протияпонський фронт і спинити наступ Японців у північному Китаю.

Японія відновила в Порт Артурі свою воєнноморську базу. Японська фльота мала там свою базу від того часу, як Японія відібрала від Росії Порт Артур аж до 1922 року, коли за вашинґтонським договором Японія знесла свою портартурську морську базу.

В ЕВРОПІ ДОЛЯР ПАДЕ В ЦІНІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Знесення американським урядом золотого мірника доляра привело до негайного спаду в ціні американського доляра на всіх европейських біржах. На лондонській біржі доляр відразу впав на 6 центів у ціні. Ще більше доляр упав на ціні в Парижі.

Тут сподіваються, що зниження ціни американського доляра викличе економічну війну між Анґлією й Америкою за світові ринки. Дехто думає, що знесенням золотого мірника президент Рузвелт хоче вплинути на Мек Донелда, щоб анґлійський премієр запевнив Америку, що Анґлія скоро вернеться до золотого мірника своєї валюти. Як відомо, завдяки теперішній низькій ціні на анґлійські фунти стерлінґів Анґлія з успіхом конкурує на світових ринках своїми фабрикатами з американськими.

МУСОЛІНІ ПРОТИ ЕКОНОМІЧНИХ КОРДОНІВ.

РИМ (Італія). — На інтернаціональній парляментарній конференції премієр Мусоліні виступив рішучо проти економічних кордонів, які тепер істнують між ріжними державами світа. Поліпшення економічних та політичних відносин між державами, на думку Мусолінія, має йти впарі.

ТИСЯЧІ АРЕШТОВАНИХ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — За приблизними підрахунками в Німеччині є тепер не менше як 20,000 арештованих політичних противників режиму Гітлера. Практично майже всі активні противники гітлеризму знаходяться за вязничними ґратами.

Представники фашистівської влади заявляють, що вони взяли своїх політичних противників „під охорону" від можливих ексцесів проти них.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОШТОМ МУРИНСЬКОЇ КРОВИ.

„Скатсборський процес", або карна розправа проти 9 муринських хлопців, обжалованих за атакування білих жінок, набрав уже світового розголосу. Отже маємо до діла з процесом, який нагадує щодо розголосу розправу проти Сакка і Ванцеті, з тою ріжницею, що давніше найбільше атаковано суддю, а тепер — присяжних суддів.

Річ ясна, що це є повинністю загальної опінії підносисти, що в таких випадках, як це було з Сакком і Ванцетієм, чи як це є тепер з муринськими хлопцями, мають судити в суді за доконаний обжалованими злочин, якщо вони його допустились, а не за політичні погляди обжалованих, чи за те, що вони мають жовту, червону чи чорну краску тіла. За домаганням такої справедливости завжди постоять маси просвічених і гуманних людей і вони певно матимуть відвагу напятнувати політичний чи расовий фанатизм.

І їх опінія заважилаб. Та біда в тім, що дуже часто беруться представляти ту опінію комуністичні фанатики. Вони то навіть у такім випадку, де треба боронити життя обжалованих, думають про свій бизнес, себто про большевицьку пропаґанду. Так було зі Сакком і Ванцетієм. Так є тепер і з муринськими хлопцями, з котрих один уже засуджений на електричне крісло. Коли би комуністична „Інтернешенел Лейбор Діфенз" дійсно дбала про ратування отих Муринів, то вона певно не мішаласяб до їх оборони, бож вона знає, що до таких самих фанатиків, якими є комуністи, треба зачислити і тих фанатаків полудня, котрі ненавидять Муринів, а ще більше комуністів.

Оборонець обжалованих, адвокат Лібовіц, теж не повинен був братися за оборону обжалованих. Як підносили американські ґазети, Лібовіц є радикальних поглядів, Жид, і походить зі сходу. Вже того досить, щоби полудневі фанатики відносилися до нього ворожо. Тимбільше, що кажуть, що на полудні є багато чесних, поступових і гуманних адвокатів, уроженців полудня, котрі були би взялися боронити обжалованих Муринів, а супроти котрих присяжні судді не булиб упереджені.

Вже те, що Лібовіц, вернувшися до Ню Йорку, зганьбив лайливими словами присяжних суддів, котрі мають судити дальших 8 хлопців, вказує, що він хіба думає про розголос своєї особи, а не про ратування обжалованих від смерти. І тому добре зробив суддя, що відложив розправу. Бо з такими оборонцями обжаловані Мурини не виратуються.

О. С.

БЕЗ КЕРМИ.

Пропозиція Мек Доналда — про почвірне порозуміння виявила повний розгардіяш в польській політичній думці. Поки був Верзай (і не було Гітлера в Берліні) — ця політична думка була ясна: іти разом з переможною антантою і першкодити за всяку ціну піднесенню Німеччини. А що Німеччину попирала совітська Росія, то вістря польської політики зверталося в одночас — і проти Берліна, і проти Москви. Одні (санація) — більше акцентували протинімецьке наставлення, другі (націонал-демократи) — протиросійське.

Але на ділі політика була ясна, спільна.

Від моменту, коли Німеччина зачала поволі увільнятися від постанов трактату (опорожнення Ренщини, скасування репарацій, признання теоретичної рівноправности щодо зброєнь) — польська політична думка зачала хитатися. Санатори стали більшими ґерманофобами, ендеки — ще більшими москвофілами. Але з заключенням пакту про ненапад між Москвою і Польщею, а особливо по 5. березня (Гітлер — райхсканцлер) — все змінилося до непізнання. Все без застережень шугнуло в бік СССР. Санаційні й ендецькі часописи друкують такі реклямні статті в користь Совітів, що їх з насолодою (і як приклад „обєктивного" трактування справи) передруковують ріжні большевицькі львівські „Українські Думки" і „Критики", ставлячи їх як взірець непоправним українським націоналістам... Похід проти комуністів у Польщі — трохи злагіднено, московський посол у Варшаві став **„персона ґрата"...** А дехто з Поляків навіть договорюється до... федерації з Росією.

Так, Польща, яка завдячує своє істнування як незалежної держави західнім демократіям — в момент, коли вони хочуть створити єдиний фронт для забезпечення мира і оборони Европи перед заливом большевизму, — в цей момент Польща протягає руку приязні СССР!

Стара Польща жила ідеєю „передмуря християнської цивілізації" (оборона Відня від Турків і Москви і ін.). Воскресла нова Польща — переняла ту ідею, лише трохи змінивши її згідно з духом часу — знов хвалючись, що обороняє Захід і його культурне добро — проти заливу нового ісляму, безбожництва й руїни — большевизму. Щоби надати цій ідеї зовсім модерну закраску — висунено ще право на самоозначення націй, положених між Польщею і Москвою (України і ін.). Але тепер і ці модерні видання ягайлонської ідеї — здано до архіву. Щож, яку ідею висунено на те місце? Який ідеольоґічний підклад дано життєвому інстинктови польського народу, польській рації стану? **Покищо — ніяких.** Преса мовчить, мовчать міродатні чинники...

А дальше, не тільки свою державну рацію буття, але й свою „опіку" над меншостями, що ввійшли в склад Річи Посполитої, обарґументовувала польська думка власне своєю „цивілізаційною місією", шиpенням латинської культури, обороною Галичан перед страшною долею, яку їх земляки терплять в большевицькій Росії. Чим жеж тепер, якою моральною арґументацією боронитиме польська думка національна оте панування над національними меншостями, коли совітська Росія стає не ворогом, а приятелем Польщі? І то приятелем не лише зовнішно політичним, але й до певної міри ідейним, бо совіти реклямують тепер на сторінках варшавської преси навіть за їх соціяльну політику...

Знов нема відповіди! Ані історична місія Польщі навні, ані в середині держави (щодо меншостей) — не має свого давного — **в польських очах** — оправдання і **не знаходить нового.**

Але коли на ті питання не дає відповіди преса, то дає їх саме життя. Бо — коли Варшава звертається проти Анґлії, Італії й Німеччини; коли шукає охорони свого стану посідання в СССР, — то, обєктивно беручи — хоч сторонники такої політики цього може й не хочуть — стають вони **аванґардою російського наступу на Захід!**

А кождий нарід, який затягався до цієї служби, рідко коли не тратив права на самостійне життя; а тимбільше на панування над іншими народами, бо це право завше резервував собі сам мандатор — Росія... Недавно одна польська ґазета наводила думку високого совітського достойника про польську політику: мовляв, коли прийде до війни між Польщею і Німеччиною, в такім разі Росія ставить на льотерію, в якій „кождий льос виграє". Бо — коли Польща програє — то, очевидно, з нею буде зле. А Росія — скориставши з нагоди — понесе аж до Варшави — червоний прапор. Колиж Польща виграє — впаде в Німеччині режім Гітлера і прийде комунізм; а тоді — Польща буде здушена між двома комуністичними державами (положення анальоґічне до того, коли польські землі були стиснені між двома монархіями — російською і німецькою).

Стільки „виграє" Польща від свого протинімецького фронту. Та не наша журба в тім. Ми тут хотіли лиш звернути увагу на поступаючий розклад політичної думки в Польщі, яка не доросла до ваги ситуації.

Нашою журбою є 1) подбати про усталення власної нашої ясної лінії політики на випадок несподіваних подій, звязаних з переґрупованням сил в Европі та з ініціятивою Мек Доналда-Мусолінія; 2) не дати себе збаламутити ніякими обіцянками „білих" наслідників большевизму, колиб вони знов захотіли баламутити нас ріжними „федераціями"; 3) не дати себе запрягти до ніякого протиевропейського чи там „славянофільського" табору, в якім готові опинитися разом 2. і 3. Інтернаціонал, Москва і Варшава, Чехія і Югославія... Цілі України є інші.

Д-р Михайло Брящайко.

ШЕВЧЕНКО НА ПІДКАРПАТТЮ.

Мадярська політика за останні десятки літ перед війною стреміла до повної денаціоналізації не-мадарських народів. Найсильніше форсували денаціоналізацію вітки українського народу на Підкарпаттю, бо нас було найменше, ми були найслабші та культурно й національно найменш свідомі. Всі мадярські уряди з надзвичайною старанністю слідкували за кожним проявом національної свідомости й старалися її немилосердно здавити. Мусимо признати, що ця політика мала свої успіхи, й не лише інтеліґенція, але й цілі села, головно сусідні з мадярськими територіями, сильно мадяризовано. Здавалося, що початок XX віку був початком нашого кінця, нашої народньої смерти.

Але настали події, які змінили наше сумне національне положення.

Зріст національної, господарської й політичної сили галицьких Українців не остався без впливу на Підкарпаття. Галичани зачали щораз більше цікавитися долею свого „раненого брата". Згадували про нас у віденському парляменті, про що й ми довідувалися з мадярських та німецьких ґазет. Це підкріпляло духа в тих тоді нечисленних Українців, які ще не відвернулися зовсім від свого народу.

Чимраз частіше читали ми про боротьбу галицьких Українців за свої права в Галичині й у Відні й це застановляло деякі одиниці думати також і над правами наших підкарпатських Українців. Крім того старалися наші братя Галичани навязати звязки з тутешніми людьми, з ними переписувалися, додавали їм ріжних книжок, головно видавництва „Просвіти", а навіть особисто заїздили до нас для наукових студій, (проф. Верхратський, Гнатюк, І. Франко, Томашівський та інші) з концертами та менші й більші гуртки студентів з ріжними прогульками.

Такі відвідини завжди залишали свій слід, бо гості лишали тут часописи, книжки, і так наше друковане слово мандрувало потайно з рук до рук, із хати до хати.

З тих книжок довідалися ми також про Шевченка і його діяльність і з тими книжками приплили перші „Кобзарі" на Підкарпаття. Було їх дуже мало й було дуже мало людей, котрі „Кобзаря" читали. Між першими можемо згадати о. Августина Волошина, теперішнього директора учительської семинарії, який у своїх читанках подавав уривки з поезій, або деколи й цілі менші поезії Шевченка, розуміється, без подання імени автора. Думаємо, що його заходами появлялися деколи й цілі поезії в „Науці" і календарях. Поза ним знав ще Шевченка Гіядор Стрипський, д-р Василь Гаджеґа та ще кілька з наших інтеліґентів.

Небагато було й таких, які знали Шевченка лише з імени. Сотки тисяч ніколи за нього не чули й не знали. Так воно було до вибуху світової війни.

Підчас війни національну свідомість і культ Шевченка поширили тут в значній мірі Українські Січові Стрільці, які стояли кошем у Ґоронді, Паланці і т. д., та які використували той час военного побуту у нас для культурно-національної пропаґанди, влаштовуючи ріжні вечірки, концерти та розбуджуючи свідомість живим і друкованим словом.

По перевороті зупинилася в нас у досить поважнім числі українська еміґрація. Були це під національним оглядом незвичайно свідомі елементи, які взялися спільно з автохтонами до культурної праці й національного освідомлення. При їх участи видвигнули Підкарпатські Українці зараз у початках вільного життя культ Шевченка, який то культ на Україні й у Галичині мав величезне значіння в розвитку народньої ідеї.

Вже в 1920 році (16/IV) влаштовано Шевченківське Свято в Ужгороді. Але це було ще в скромних розмірах. В літі 1920 року прибула до Ужгороду частина Української Републиканської Капелі. З початком 1921 року основано постійний наш театр, а потім „Національний хор".

На Підкарпаття прибуло багато славних артистів, декляматорів і співаків. Згадати хочби Б. Кривецького, покійного М. Садовського, Загарова й інших. При таких силах перші Шевченківські Свята в рр. 1921, 1922, 1923 і слідуючі випали справді величаво. На Свята приходила чеська, мадярська жидівська публика і всі відходили з захопленням і подивом. Були то справді незабутні вечорі.

За останні роки Шевченківські свята в Ужгороді не мають того давнішого блеску й імпозантности, бо велика часть артистів, співаків і декляматорів добровільно, або примусово покинули Підкарпатську Русь.

Та зате культ Шевченка поширився по цілій Підкарпатській Русі й тепер не лише по містах, але й по селах, в найдальших закутинах, святкують память нашого великого мученика, апостола й пророка.

Його твори читають тисячі нашої молоді. „Кобзар" увійшов у бібліотеки шкіл, громад і читалень та приватних осіб і в найтемніших закутинах нашого краю.

Нині вже не лиш інтеліґенція його знає, але знає його й селянство, ба, знає й дітвора. Місяць тому був я в Прислопі (мале верховинське село на границі Галичини). На наші сани хватився малий, симпатичний 7-літній хлопець. Зачав нас випитувати, а ми його. Між іншим спитались ми його: „Чи чув ти дещо за Шевченка?" — Він зараз без думання відповів: „Чув, він красні стихи писав і дуже любив нарід".

Коли вже й такий малий хлопчина в Прислопі зможе так висловитися про Шевченка, то це знак того, що Шевченко вже „вселився" тут і жиє він у нас, панує й буде панувати.

В 72-гу річницю смерти Шевченка й ми, Підкарпатські Українці, кличемо:

„Будеш, батьку, панувати,
поки живуть люди;
Поки сонце з неба сяє, — Тебе
не забудем..."

(„Українське Слово")

І. Мелевич.

ЗАЗДРІСТЬ

(Оповідання).

(3)

Парубок замовк і відскочив на бік, ґадаючи, що Гнат хоче почастувати його пястуком в ребра. Гнат справді підвів свою руку, неначе до удару.

— Ні, ні, ти добрий хлоп! — крикнув тамтой і щез в колибі. Надійшли ще три. Між ними був також Куцяра. Той, що ходив, як приказує честь і совість, до жінки і до дітей. Тепер під колибою вже була ціла партія. Всі увійшли в колибу, заперли за собою двері і запалили скипку, щоби видко було, де чиє леговище. Огню на земли по середині колиби не розпалювали, бо нині кождий вже повечеряв у селі, а ніч була тепла.

Кождий ляг на своє місце та не зараз засипляв. Молоді парубки завзялися нині дрочити старого Куцяру. Вони питали його, чи його жінка все ще така добра, як раньше була.

— Як би так я був сами, — сказав один парубок, — то я потерпав би, що, не бачучи мене цілий тиждень, жінка відвикне від мене.

Куцяра був нині чогось то сердитий.

— Я хотів би, — буркнув старий, — щоби вона бодай троха відвикла, або щоби я відвик. Вже й так забагато ротів пхається до миски, та сьому ще нема кінця!

— Дав Бог корову, дав і траву, — потішив його один.

— Коби то дитина хотіла їсти траву! Дуже добре було би на світі, як би то так з коровами мож було вигнати на пасовиско й ді діти і ними не журитися.

— Котре прийде тепер?

— Вже шесте! Як би не те, що Господь Бог розумніший від нас всіх, має ліпше серце і не хоче, щоби діти жили в такій нужді, то те, що в дорозі, було чотирнацяте. Бог змилосердився над моїми дітьми і осьмеро вже взяв до себе. Та вже сьому зроблю кінець. Що забагато, то забагато!

— Не поможе, хоч би ви як боронилися, хоч би й жнка взялася зробити кінець. Будете обоє держатися цілий рік. Та прийде одна слаба хвилиночка і до вашої миски причепиться ще один рот.

— Воно буде тяжко і прикро буде, та, до чорта, мусить бути так.

Парубки відчепилися від старого і тепер всі розпочали навипередки чванитися своїм щастям у дівчат. Розпочав Прокіп; той, що коли парубки надійшли, забалакав до Гната. Показуючи клунок, який приніс був з собою і в якім був його робучий одяг, сказав:

— Я був цілу днину у Насті, бо вона латала мою сорочку.

— То вона цілу днину шила? Ти цілу днину дивився, як вона шиє і лиш ковтав слинку?

— Так багато того шиття там не було, — відповів Прокіп. — Настя лиш будьтоби так довго і так завзято шила, щоби її мама в пекарни не вгадала, що таке там за дверима в світлици, гм... Про таке не балакається, бо по селу зараз пішов би поговір.

Прокопови соромно було сказати, що він і не поцілував дівчини. Гоід було, бо двері з пекарні до світлиці були відчинені і Настя сиділа так, що мама ввесь час бачила її.

— Нема мяса, як свинина; нема риби, як линина; нема дівки, як Марина! — сказав другий парубок. — Не кожда Марина, очевидно. Нема дівки, як Марина Праташука.

Кажучи се, парубок цмокав, будьтоби також не хотів, щоби тою дівчиною люди витирали собі писки.

Ось так то парубки перехвалювалися. Як би вони з тих гріхів, якими тут так чванились, сповідалися, то розгрішення не дістали би. Не за ті гріхи не дістали би розгрішення, а за те, що так брешуть.

— Пусте, Марина, Катерина, чи Горпина! — крикнув Микита Чіп. — Всі добрі, бо одна мені замало. Чого для одної відпихати другу й трету, коли дівки липнуть до мене як мухи до меду?

Одушевлений своєю брехнею Микита вхопив гармонію, що висіла на кілку. Став грати і співати.

— Ой у полі три керниченьки, любив козак три дівченьки: чорнявою тай білявую, третю руду-препоганую.

Сусід Микити вихопив гармонію з його руки і повісив назад на кілку, кажучи, що вже пізно і він хоче спати. Хоч справді вже було пізно, то всеж таки ще не всі парубки замовкли. Скінчив один розказувати щось лежачи на соломі, то зачинав другий. Розказував півголосом, не питаючи, чи хто слухає його. Старий Куцяра тих балачок цілком не слухав. Ледви поклав голову на купку соломи, вснув. Хропів так голосно, що заглушував оповідання чванькуватих парубків. Він один лежав вище як його товариші, бо мав неначе ліжко з дощок, покладених на клепках. Таке ліжко парубки зробили йому, бо він, як жонатий, був для них повагою.

Гнат Лагодин лежав мовчки, затуливши собі вуха кафтаном, шоби не чути перехвалок своїх товаришів. В душі сердився:

— Все одно, й одно! В неділю балакають довго, в понеділок тягнуть далі. Потому пару днів є спокій. В пятницю зачинають наново. В суботу, як хто не годен сказати щось про якусь дівку, то на нього дивляться так, як на якогось, що на землю впав з місяця.

Вже давно всі замовкли і в колибі стало тихесенько. Гнат все ще не спав. В його вухах все ще дзвеніли слова парубка:

— Нема дівки, як Марина!

Нарешті й Гнат уснув.

Другої днини, коли в полудне партіяни покидали сокири, полягали на земли і відпочивали, Гнат сів на зрубанім пни, що лежав кільканацять кроків від його товаришів. З високого буряну коло його ніг струшував хрущі і придоптуючи їх ногами, мурмотів:

— Навчу вас, нендзо, що вас забагато на сім світі!

Сонце пражило так, що піт великими краплями виступив на його чоло, та він тої роботи не покидав. Навпаки, мордував хрущі щораз завзятіше.

Нараз Гнат здрігнувся і кров вдарила йому до лиця, бо за собою почув голосний дівочий сміх. Озирнувся і побачив Марину Чулай з кошем, повним грибів. Її чорні, огнисті очи весело гляділи на нього, сміялися біліські гарні зуби. Більше дівчина не мала нічого гарного. Кромі тих очей і тих зубів парубка могло тягнути до неї хіба ще лиш те, що була кругленька. Се добре впадало в очи, бо кромі грубої сорочки і полотняної спідниці на тілі не мала нічого більше. Така скупа одежа вразила Гната і йому вихопилося:

— Тобі вже не лицює ось так бігати по лісі. То неприлично так. Парубки готові погадати собі, що ти нарочно так, бо тобі погане в голові.

Дівчина зморщила брови і відповіла:

— Може скажеш мені причепуритися по недільному, як іду до ліса на ягоди або на гриби? Така пуста і така лиха господиня я не є. Гадаю, що се цілком не є неприличне, як я йду так, як іду... Що я неприлична, погадає хіба лиш той, що у нього самого в голові погані думки!

— Добре мені так! — погадав собі Гнат. — Бо чогож я плету таке до дівчини, хоч вона ще майже дитина

Хоч подумав собі, що вона ще майже дитина, то йому прийшла до голови інша думка. Він встав. Довгий пень смереки лежав між ними. Гнат спитав:

— Чи ти вже маєш милого?

— Ні! — відповіла сміючися.

— Не хотілаб ти, щоби я ним став?

Дівчина ще не могла знати, як він се розуміє. Вина не хотіла стати жертвою баламуцтва. Хоч би й чесно думав, то пізніше не змикитить тільки тоді, коли його побіда не буде залегка. Щоби впевнитися, яким то милим він хоче бути, і щоби троха подорожитися, вона відповіла:

— Нізащо в світі!

Марина відступила кілька кроків узад і з жахом гляділа на нього.

— Чому ні, Марино?

(Далі буде).

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

23.

На звичайнім мітінґу відділу 337 У. Н. С. член Йосиф Семенків представив слідуючі конвенційні завваги, які принято одноголосно:

1) Такі проєкти, як ми звикли читати в „Свободі", а які подають наші відділи, вказують, що ми ставимося до нашої орґанізації й нашого органу як ті діти, що то обступили тата, як вибирається на ярмарок, і піддають татови: мені купіть капелюшок, а мені чобітки, а мені візочок, а мені білу булочку і т. д.

Шкода місця в газеті на такі проєкти.

2) Піддаємо, щоби видільових урядників оплачувала головна каса. А чому не мали би вони бути оплачувані самими відділами?

3) Бажаємо мати „Свободу" побільшену, а заразом хочемо редакторів усунути і тільки одного лишити. З кого ми робимо сміх, коли таке вписуємо й друкуємо? Що про нас подумають собі в старім краю, а ще люди інших народности, якщо їм попаде у руки такі мудрощі? Таж ми повинні бути раді, що маємо трох редакторів і ще більше радіти, як би ми їх могли мати ще більше.

4) Добре, усуваймо редакторів. А когож поставимо на їх місце? Іванів, що розуміються на редаґуванню як вовк на звіздах.

5) Редактори не мають мішатися до політики. А хтож має мішатися? Хто має вести між нами провід? Чи не ті, що між нами найбільше вчені? Чи не на те ми їм даємо газету в руки, щоби мали місце, де виливати свої думки і вчити тих, що не мали нагоди набратись більшої науки? Чи вони не мають нас політично освідомлювати? Чи не вони мають нам вказувати, який шлях є добрий, що веде нас до простіти і визволення з неволі? І чи це не є купа Іванів, котрі домагаються, щоби редактори тихо сиділи і не мішалися до політики? От маєш, замісць Ляхів, маємо своїх власних Іванів-цензорів. Як Ляхи і Москалі, так і вони забороняють редакторам мішатися до політики. А писати про Соловки чи про „пацифікацію" це політика. Пощо освідомляти народ? Хай далі Івани липнуть до московшини, до Москви чи до Варшави.

Інші народи гордяться такими редакторами, що мішаються до політики, що ведуть громадську роботу, а Івани забороняють їм таку роботу.

І домагання таких Іванів мають бути друковані в нашій „Свободі". І ми, робітники, що дорожимо своєю арґанізацією, своїм органом і нашою цілою народньою роботою, маємо тепер бути свідками, що в провіднім органі нашої іміґрації поміщується проєкти, за які свідомий український робітник мусить прямо зі стиду палевіти.

6) Нам треба доконче старатися побільшити „Свободу" на 6 сторін, бо дописи й оголошення забирають багато місця, а решта матеріялу є для нас невистарчаюча.

7) Календарів не можна давати даром. Як би їх добре читали, то пізнали би, що там є багато цінного і поучаючого, що варта прочитати і за те заплатити.

8) За оголошення, концертові, чи які інші, треба далі платити, бо часопис не може вдержатися з тих пару центів, котрі ми платимо як передплату.

9) Як це не пошкодить розвоєви У. Н. Союза і є можливе, то приймати далі й на старі роди обезпечення.

10) Делеґата висилати на конвенцію від відділів, які мають найменше 50 членів.

11) Конвенцію скликувати що 6 років, бо в той спосіб заощадимо трохи гроша.

12) Большевицьких аґентів не допускати навіть до найменших урядів в нашій організації.

13) Головні урядники можуть остатись ті, що є, бо до цього часу вони вели орґанізацію так, що вона поступає вперед.

14) Наступна конвенція повинна відбутися в Джерзі Сіти, Н. Дж.

За Уряд відділу:

Яків Семенків, предсідатель; **Елисавета Семенків, Петро Семенків**, секретар.

—o—

24.

Відділ 178 У. Н. Союза в Манчестер, Н. Г., ухвалив на своїм місячнім мітінґу, який відбувся в березню ц. р., слідуючий проєкт на 18 Головну Конвенцію У. Н. Союза:

1. Головних Урядників не треба зміняти, бо вони взялися до доброї роботи, яку їм належить кінчити.

2. Редакторів трох забагато. Натомісць треба трох секретарів, бо двох секретарів не можуть собі дати ради, бо коли відділовий секретар хоче якоїсь інформації, то мусить довго ждати.

3. З нового року обезпечення давати дивиденди.

4. Головна каса повинна платити доктора за нового члена, коли він приступає до У. Н. Союза, тоді більше дістанемо членів.

5. Відділові секретарі повинні діставати якусь нагороду каждого місяця. Тоді вони будуть більше старатись про добро У. Н. Союза, і приєднувати більше членів.

6. Фонди, як запомогові, так конвенційні та народні повиннося платити так, як до цього часу.

7. Старатись всіма силами не допустити на конвенцію таких делеґатів, котрі працюють на шкоду нашої орґанізації.

8. Членські книжки платни-
Всім урядникам як і делеґаділи діставати за дармо.

Всім урядникам як і делеґатам 18-тої Головної Конвенції бажаємо якнайліпшого успіху й розумного думання в нарадах, щоби принести якнайбільше добра для членів і нашої орґанізації У. Н. Союза.

За уряд від. 178 У. Н. Союза:

Василь Петрів, предс.; **Йосиф Петрик**, касієр; **Юрій Датків**, секретар; **Юрій Датків**, делеґат.

25.

Члени від. 1-го У. Н. Союза в Шамокін, Па., на звичайнім мітінґу дня 19 березня 1933 р. ухвалили слідуючі проєкти:

1. Щоби конвенції У. Н. Союза відбувалися що 6 літ, а не що 4 роки, а то з причини тої, що на кождій конвенції бувають зміни щодо системи плачення вкладок. Через те члени незадоволені, повстають тертя, боротьба, члени відступають і заповнюють інші орґанізації. Головному Урядови приходить також більше праці, бо мусить полагоджувати незадоволених, що нераз забирає рік і два часу, заки удасться завести в організації лад і спокій, а на будучу орґанізаційну працю лишається половина часу, бо надходить нова конвенція — і знову зачинається та сама історія.

Коли конвенції будуть відбуватися що 6 літ, буде менше непорозуміння, а більше часу до будуючої праці. І заощадиться поважну суму гроша, котру можна буде ужити на просвітні цілі, тут чи в старім краю.

Доносять часописи, що куплено дім на вищу українську школу (гайскул). Кождий з нас згідний з тим, що вищої школи Українцям в Америці конче потрібно. Покищо У. Н. Союз сам такої школи утримати не може. З заощаджених грошей з конвенції У. Н. С. міг би зложити поважнішу суму на сю школу з тим застереженням, щоби і діти членів Союза мали вступ до цеї школи. Як би не було, всеж таки це буде українська вища школа.

2. Як буде принята нова система, котра для молодих членів є добра, щоби старих членів, котрі були і є членами У. Н. Союза від самого початку, не силувано переступати до нової системи тільки тому, що так більшість ухвалила. Після нових табельок приходилось би їм багато більше платити. Хто хоче, може перейти до нової системи, а хто не всилі більше платити, лишити його в теперішній системі.

Старих членів вже небагато лишилося, то і втрати на них Союз не буде мати, а їм повинность дати кредит, бо ті члени платили від першого року заложення Союза, значить 39 літ. Буде це справедливо і згадані члени будуть задоволені, що через вищі вкладки не будуть мусіли покидати Союза і не стратять посмертної запомоги, на котру ціле життя платили.

3. Щоби старим членам признати таку полекшу: якщо член не платить місячної вкладки 3 до 4 місяців, а помре в тім часі, то відтягнути довжну суму з його посмертного, а решту виплатити спадкоємцям.

4. Щоби принимати до У. Н. Союза дітей і не-членів Союза.

5. Коли в родині є більше дорослих членів, прим. батько, мати, діти дорослі (не на своїм удержанню), щоби лише один член платив на пресовий фонд, прим. батько, і отримував часопис і календар, а решта членів щоби були звільнені, — бо нема потреби до одної хати слати по 4—5 часописів і календарів. Менше будуть друкувати часописів і календарів, менший буде видаток на папір і почту.

6. Щоби денна дієта для делеґатів і урядників на теперішній і будучих конвенціях була не більша як $5. Коли конвенції будуть відбуватись рідше, (що 6 літ) і дієти будуть менші, тоді і фонди, конвенційний і праці, можна зменшити. В теперішних часах і великі держави зменшують свої видатки і заводять ощадність де тільки можуть, тому і в Союзі треба це зробити. Будуть менші місячні вкладки— більше членів прибуде до Союза.

7. Щоби річні засідання Головного Уряду тревали найдовше 3 дні, та щоби на будуче ніяких „Питлярів" не допустити до засідань, щоби не „питлювали", бо це за дорого Союз коштує.

8. Щоби наступна конвенція відбулась у Вашінґтон, Д. К. Делеґатам буде вигідніше зїхатись, бо це центр — а також буде це реклама для Союза й Українців, як столичні часописи подадуть згадку про конвенцію.

9. Щоби ювилейна конвенція відбулась в Шамокін, Па., як в місці заложення Союза.

Василь Курилів, предс.; **Никифор Габура**, секретар; **Филип Куляндa**, касієр; **Михайло Янкович, А. Шаршонь**, делеґати.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА.

Не всім Українцям стейту Род Айленд відомо, що в провідентській публичній читальні (на долині міста) є між чужинецькими відділами також відділ український. Я мав нагоду бути в згаданій читальні й переглянути українську бібліотеку та зібрати деякі інформації від жінки, яка там робить та яка мені знайома з одного з українських концертів. Український відділ, на жаль, найменший з усіх чужинецьких відділів. Українська бібліотека числить усього 46 книжок, а 6 книжок було випозичено. Книжки дуже гарні, старі, які не всюди можна дістати. Є кілька нових книжок, як Франка, Руданського, Чайковського, Кобилянської, Купчинського, Винниченка, Шевченка й т. д. Між іншим є річник „Просвіти" У. Н. Союза. Всі книжки в гарній твердій оправі.

Звідки ті книжки й хто їх там дав, не знаю. На одній з них я зауважив пером написане „Г. М. Микитин". Виходилоб, що Г. М. Микитин колись ту книжку дав до міської бібліотеки. Можливо, що хтось з Українців знає історію цієї малої бібліотеки, то варто б її опублікувати. От хочби згаданий Г. М. Микитин, який, здається, мешкає тепер у Сентрал Фолс, Р. Ай., може сказати, як його книжка туди попала.

Цю бібліотеку можна побільшити малим коштом, лише треба до цього праці й охоти. Зробити це можна в такий спосіб. Горожани міста, які платять податок, можуть піти до згаданої читальні й зажадати відповідної картки й цю картку виповнити й кинути її, до того призначеної скринки. Деректори читальні мають засідання раз на місяць і вони голосують над зазначеними книжками: купити їх, або не купити? Як є гроші, то купують, а як нема грошей, то відкладають картку на бік. Коли є лиш одна картка на певну книжку, то вона звичайно пропадає; як є відразу дві або й три картки на одну й ту саму книжку, то тоді деректори, як нема на це грошей, відкладають картки до другого засідання, можливо й до третього поки така книжка з часом буде куплена.

Залежить від Українців, які жиють там на місці, щоб цю справу припильнувати. Це нічого не коштує, лише трохи турботи й труду піти до бібліотеки. Мені довелося переглянути польську бібліотеку, яка міститься недалеко від української. Вона теж невелика, а всеж таки більша від української; має 79 книжок.

Як можна позичити книжку? Всі ті, що платять податок у місті, або є реєстровані як мешканці міста Провіденс, всі студенти вищих шкіл, які принесуть картку від професора, одержать книжки для читання дома. Кожний такий студент чи податковець може заручитися за позичаючого книжку, коли він живе поза містом. Раз ви позичили книжку й звернули її на час, ви можете позичати далі й заручатися за другого, виповняючи до цього відповідну картку. От усе. Користаймо з нагоди й постараймося, щоб була велика українська бібліотека в місті Провіденс.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

І. В., Провіденс, Р. Ай. — Всюди знайдеться хтось, кому може не подобатись і найліпший співак. І всюди буде хтось, що буде десь і щось комусь закидати. Такі справи полагоджується, якщо взагалі на них звертається увагу, в товаристві чи в громаді, а не в пресі.

ПОЗІР! БАВНД БРУК, Н. ДЖ.!
ЗАХОДОМ АМАТОРСЬКОГО ГУРТКА
при Укр. Народ. Школі
відограється сценічний образок в 3-ох діях
„СВЕКРУХА ЯВДОХА"
В СУБОТУ, 22. КВІТНЯ 1933 Р.
в COLUMBIA AUDITORIUM,
222 Talmage Ave., Bound Brook, N. J.
Початок в год. 7.30 ввечір.
Вступ 35 ц., діти 15 ц.
Проситься Шановних Громадян з Бовнд Брук і околиці, як старших так і молодших, прийдіть на це представлення, а не пожалуєте, бо це є дуже інтересна штука. По представленню **БАЛЬ** до пізна, на котрім будете мати нагоду забавитися та хоч на короткий час забути біду. Всім учасникам складаємо згори щиру подяку. 91
Заряд Аматорського Гуртка.

ПІСНІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ,
(слова і мельодії Л. Лепкого)
НА МУЖЕСЬКИЙ ХОР
опрацював
Михайло Гайворонський
пісні:
1) Маєва нічка
2) Кладочка
3) Бо війна — війною
4) Тьох—тьох.
Пісні ці видала накладня „Червона Калина" у Львові.
Ціна чотирох пісень 25 центів.
Головний склад на Америку в книгарні:
„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й.! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ, І-ШОЇ СОТНІ В НЮ ЙОРКУ
— відбудеться —
СІЧОВИЙ
БАЛЬ І ЗАБАВА
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 7-мій ВВЕЧІР. ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.
СОКІЛЬСЬКА МУЗИКА — RADIO ORCHESTRA.
Запрошуємо всіх прибути громадно на цю забаву. Тому приходіть всі других кличте. — Здорові були, 91
Старшина Чорноморської Січи.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В JERSEY CITY Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИМ ДЕМОКРАТИЧНИМ КЛЮБОМ В ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.
— уряджується —
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
ANNUAL DANCE
В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
SATURDAY, APRIL 22, 1933
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
181-183 FLEET STREET, near Summit Ave., JERSEY CITY, N. J.
ПЕРШОКЛЯСНА МУЗИКА
буде приґравати американські й українські танці.
ПОЧАТОК У ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР.
ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.
Українсько-Американський Демократичний Клюб запрошує українське Громадянство, місцеве і з околиць.
За добру забаву ручить
КОМІТЕТ.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В JERSEY CITY Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДОМ СОЮЗА УКРАЇНОК АМЕРИКИ
—: відограється драма :—
„ПРОКЛЯТА ДОНЯ"
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
181-183 FLEET STREET, near Summit Avenue, JERSEY CITY, N. J.
Початок в годині 7.30 ввечір. — Вступ 50 центів.
В представленню беруть участь: К. Гупалова, Г. Фенчинська, Е. Угорчакова, Й. Яремівна, А. Ваґнерова, С. Абрагамовська, М. Милянович, М. Харидчак, М. Жуковська, М. Микитка.
Шановні Громадяни: Перший раз у Джерзи Сити буде виставлена драма **„Проклята Доня"** — драма ця цікава й великої моральної вартости. Хто цікавиться нашою штукою і її гарному впливови на старших і молодших, не омине нагоди прийти на цю виставу. Члени Союза Українок Америки з Джерзи Сити, Ню Йорку й околиці трудяться без особистої користи, щоби лише помогти Виставовому Комітетови С.У.А. довести Українську Світову Виставу до успішного кінця. Просимо шановних Громадян прийти, а певно не пожалуєте. 81-97
Головна Управа Союза Українок Америки.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!
УКРАЇНСЬКЕ МОЛОДЕЧЕ ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА"
В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
:—::—: святкуватиме :—::—:
РІЧНИЦЮ СВОГО ІСТНОВАННЯ
СВЯТОЧНИМ КОНЦЕРТОМ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
B CHRISTODORA HOUSE,
147 AVENUE B, cor. 9th St., NEW YORK, N. Y.
Початок точно в годині 5-тій пополудни. — Вступ 50 центів.
По концерті ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ, до котрої буде приґравати музика п. І. В. Семана.
Програму концертову виконає Хор і Смичкова Орхестра Молодечого Товариства „Просвіта", як також соля співу і скрипкові будуть виконані членами товариства. Хором проводитиме **п-на Г. Максимців**, орхестрою **п. М. Олекси.** — До участи просимо всіх українських громадян.
91 Комітет.

ВЕЛИКЕ СВЯТО В БРОНКС!
Заходом Укр. Демократичного Клюбу Української Громади і всіх Товариств, відограється дуже гарне представлення
З НЕЗАБУТНЬОГО РІДНОГО КРАЮ
ГАЇВКИ
В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДНІЙ ГАЛИ
1274 HOE AVE. & FREEMAN ST., BRONX, N. Y.
Початок у годині 8-мій вечером. Вступ 50 центів
в „ГАЇВКАХ" до співу виступить доросла американсько-українська молодіж.
ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ ТАНЦІ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ
БУФЕТ ПІД ЗАРЯДОМ ЧЛЕНИЦЬ.
ДОЇЗД ДО ГАЛІ за 5 центів, виґідний з усіх сторін Ню Йорку й околиць. Їхати Собвейом Lexington Ave. E. 180th Bronx Park або 241 St. Subway, і висісти на Freeman Sta. і піти пів бльока на право до Hoe Ave, і до галі. В Бронкс трансфер на всіх Стріт карах на Southern Boulevard. Боси з Вест стають на Freeman St. 91

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК
відограється СИЛАМИ СПІВ. Т-ВА „БОЯН" представлення
ТІТКА
комедія в 3-ох діях
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
В ГАЛИ УКР. КАТОЛ. ЦЕРКВИ,
30 EAST 25th STREET, BAYONNE, N. J.
Початок в годині 6-тій ввечір. — Вступ 35 центів.
На це таке гарне представлення Відділ Союза Українок запрошує всеньке українське громадянство з Бейон і околиці. 91

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ III. СОТНІ В НЮАРКУ
:—::—: влаштовується :—::—:
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ
В ГАЛИ СІЧОВИКІВ, 229 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.
Початок у годині 7.30 ввечір.
ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.
В імени „Бейсбол Тіму" Чорноморської Січи запрошується Українців з Нюарку й околиці взяти чисельну участь в тім підприємстві на котрім буде багато несподіванок. На цім бали будуть присутні Комішіонери міста Нюарку. 91-2
За добру забаву ручить КОМІТЕТ.

МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ
ЛІТУРГІЮ святого Іоана Златоустого, на мішаний хор
Музику склав Олександер Кошиць. Ціна $1.50
„SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

СМІШНЕ! — ЧУДОВЕ! — ГАРНЕ! — ВДОВОЛЯЮЧЕ!

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛЮБ

ставить добірними силами дуже смішну комедію в 3-ох діях, Гоголя, під назвою:

ЯК ПАНИ ЖЕНЯТЬСЯ

(або „ОДРУЖІННЯ")

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ,

101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Початок точно в годині 5-тій ввечір. — Вступ 40 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

Ще ніколи в своїм життю Ви не мали нагоди бачити, від самого початку до кінця, такої смішної комедії як ця. Всім Вам буде цікаво побачити, як пани женяться і насміятися аж до розпуки. 91

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ И ЖІНОЧОГО ВІДДІЛУ В НЮ ЙОРКУ

:—::—: відбудеться :—::—:

Весняний Баль

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1933 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7.30 ввечір. — Вступ 50 центів.

Український Демократичний Клюб, це є один з найстарших політичних клюбів в Ню Йорку, і хто тільки був на забавах Демократичного Клюбу то з певністю загостить зі своїми знакомими **в суботу, 22-го квітня.**

На цім балц буде грати **першорядна музика "Radio Orchestra"**, до самого рана. Також будуть виступати українські танцюристи школи В. Авраменка, як і рівнож квартет відспіває кілька пісень. Тому, що Комітет старається, щоб ця забава випала якнайкраще для вдоволення гостей, проситься загал до численної участи в цій забаві. **Буфет під власним зарядом.** 91

Комітет.

EAGLE REGALIA CO.

Виробляє:

ПРАПОРИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУГВИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТСЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.

Коли ваше братство, товариство чи сестрицтво хоче бути вдоволене, хай пішле нам замовлення на пробу.

Катальоги, інформації і пробні взори вишлемо Вам на ваше жадання БЕЗПЛАТНО.

298 BROADWAY. NEW YORK, N. Y.

ЗІЛЛЯ МІЛЛЕРТОН ЗНАМЕНИТЕ СРЕДСТВО ДЛЯ ХОРИХ!

Я і мій чоловік Гарри від довшого часу вічно недомагалисьмо на здоровлю. Від коли уживаємо зілля Мілертон поправилося наше здоровля до сеї степени, що вже ніяких долегливостей не відчуваємо. Ваш Мілертон є знаменитим средством для хорих людей — длятого всім його поручаємо.

CATHERINE and HARRY NIEMREC,
551 Linden Avenue, Johnstown, Penna.

Через 2 роки я терпіла на болі в лівім боці — неначеб хто колов ножем. Ніякі лікарства не помагали. По вжиттю кількох пачок зілля Мілертон болі зовсім уступили і тепер чуюся здорова. Дякую Вам сердечно. Ваш Мілертон поручаю всім знакомим.

ANNA DAMANSKA,
2024 Ruble Street, Chicago, Ill.

Через цілі роки я був тяжко хорий. Болі голови, в грудах і крижах, ослабленне кишок і міхура, вкінци втрата влади в руках і ногах. Не помагали старання многих докторів, ані побут в 2 шпиталях і в санаторії. Майже цілковитий каліка я почав уживати зілля Мілертон. Ваші зілля се зробили, що вже чуюся добре і можу працювати. Прошу сей лист оголосити в газетах, нехай хорі люди довідаються, як дуже помічне є зілля Мілертон навіть в найтяжчих случаях.

John Rozumoski, Green Creek, N. J.

ЗНИЖЕНІ ЦІНИ: 3 пачки — 2 доляри; 2 пачки — 1 дол. 50 цнт.

Семплі висилаємо безплатно. — Адреса:

J. S. MILLER, INC., 62 BEACON ST., NEWARK, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БОФАЛО, Н. Й.

Відкриття відділу Союза Українок.

Як відомо вже з попереднього допису в „Свободі", в нашому місті засновано Союз Українок, а саме 20 лютого ц. р. Ширші збори Союза відбулися 5 березня де були вже присутних 43 члениці й де вибрано уряд на 1933 рік. Між іншим рішено, що збори Союза мають відбуватися в Українській галі, 448 Елк вулиця, кождої першої неділі в місяці. Члени і Заряд цього Союза Українок, це свідомі жінки ріжних українських громад, без ріжниці релігійних переконань. На цих зборах рівнож рішено зарядити торжественне відкриття цеї першої того роду жіночої орґанізації в нашому місті, що взяла собі за ціль не партійну боротьбу, що досі виходила на шкоду нашій українській громаді в Бофало й загальній українській справі, а спільну солідну працу для викорінення незгод і для піднесення нащої бофаловської національної української громади та української справи взагалі.

Днем відкриття була неділя 2. квітня ц. р. Програму поділено на дві части: Концерт, що розпочався в 7.30 вечером, і спільна гостина. Програму концерту виповнили: хор „Бандурист", хор жіночий сестрицтва св. Ольги й Союза Українок, хор дівочий Української школи Православної Громади і наша молода оркестра.

Свято відкрила предсідателька річевим вступним словом, а жіночий хор відспівав „Гей, сестри, вгору очи", гимн Союза Українок (уложений о. С. Мусійчуком). Потім вірш цей віддеклямувала пані Емілія Линська.

Присутні вислухали гимну стоячи. За цим ішли ріжні точки хорові, попереплітувані повідними до свята жіночими солями, дуетами та деклямаціями. Деклямували пані: А. Качур, Е. Линська, М. Бурштинська і панни: А. Левицька, С. Була, К. Климко.

Сольо сопранове „Стоїть гора високая" й „І учора орав" відспівала пані Марія Бурштинська при супроводі на пяні Бориса Хоптяка. Сольо сопранове „Хустиночко" відспівала пані М. Мусійчук при супроводі її донечки, панни Ірисі. Дует „Тихо Дунай воду несе" і на домагання „Ой деж ти ся, мій миленький, вибираєш відспівали пані: Марія Кіналь і М. Мусійчук. Борис Хоптяк заграв українську шумку, як сольо на пяні.

Програма всього концерту спочивала в руках о. С. Мусійчука.

Гарний і зрозумілий реферат відчитала орґанізаторка СУА, пані Анна Качур. Прочитано привіт від головної предсідательки СУА, пані О. Лотоцької.

Перед закінченням концертової програми вийшов на сцену п. Юрій Баран і покликав увесь уряд СУА, до якого ввійшли: п. Мирослава Мусійчук, предсідателька; Марія Бурштинська, заст. предс.; Марія Кіналь, секр. рекорд.; А. Град, секр. фін.; Софія Ґут, касієрка, Анна Качур, орґанізаторка й Юлія Кузіна та Марія Баран, контрольорки. Уряд уставився в ряд, а п. Ю. Баран виголосив привіт для Союза Українок від імени всіх мужеських орґанізацій Бофала та вручив Союзови гарний букет цвітів. Ця точка програми була зворушаючою до сліз, а ще кращою вона видалась, коли хор гримнув щире „Многая літа" Союзови Українок.

Тут забрав ще щире тепло слово п. Юрій Ґура, висловлюючи іменем мужчин вдоволення та радість з приводу орґанізації жіноцтва в Бофало.

Рівнож привитала Союз Українок від імени американської орґанізації „Інтернешенел Інститют" пані Ейда Бесс, котра була присутна на цім торжестві в асисті інших визначних Американок.

Хор „Бандурист" і хор жіночий відспівали український гимн, а за цим слідувала друга часть торжества—спільна гостина. Тостместром гостини був п. Ю. Ґура. Говорили: Іван Дісик, С. Юзьвак, Анна Качур, о. Мусійчук, а всі на тему побажань гарних успіхів Союзови Українок. Предсідателька подякувала всім за участь і закрила торжество, а присутні гості вдоволені з такої гарної орґанізації своїх сестер-жінок та матерей, гуторили до пізної ночі та тішились великою подією в Бофало, Союзом Українок ім. Ольги Басарабової ч. 49.

Марія Кіналь, секр.

ВІН У ГРОБІ!

ЗАРАННЯ З.ГИНУВ ВІД КУЛЬ ВБИВЦІ, АЛЕ ЖИВІ РУХИ

Отамана Симона Петлюри

зберіглись до цього часу на фільмі рухомих образків (мувінґ пікчерс). Перший раз ця фільма буде висвітлена по всіх наших громадах і кожний громадянин буде мати нагоду побачити Отамана Петлюру лицем в лице.

На екрані побачите ґенерала **Павленка,** ґенерала **Коссака** й інших, **Воєнний Штаб Армії Петлюри, Дефіляду Галицьких Січових Стрільців.** Види з Києва — головні вулиці і будинки: захоплюючий вид Софійської Катедри — чаруючий архітектурний твір — коли військова старшина входить до катедри то українські дівчатка устелюють дорогу квітами, всі дівчата в українських народніх строях. Крім вище згаданих картин побачите також багато інших захоплюючих сцен.

В додатку до цих історичних подій, будемо висвітлювати картини із **Закарпатської України:** міста — Ужгород, Мукачево, Ясіння, Густ і т. д. Види з гір Карпат; Українська Господарська Академія в Подєбрадах — з життя студентів і учителів; Табор інтернованих українських жовнірів в Йозефові — їхня культурна діяльність — **сотки ріжних сцен;** все це побачите в живих картинах.

ВИСВІТЛЕННЯ ВІДБУДУТЬСЯ В СЛІДУЮЧІМ ПОРЯДКУ:

NEW YORK, N. Y., В СУБОТУ, 22-ГО КВІТНЯ
В НЕДІЛЮ, 23-ГО КВІТНЯ
В УКР. ГР.-КАТОЛ. ГАЛІ, 24 EAST 7th STREET, В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР. — 4 ГОД. ПОПОЛУДНІ.

NEWARK, N. J., В НЕДІЛЮ, 30-ГО КВІТНЯ
В ГАЛИ УКР. ГРЕК.-КАТ. СТАРОЇ ЦЕРКВИ, 249 COURT ST., ПЕРША ВИСТАВА В 3-ТІЙ ГОД. ПОПОЛУДНИ. ДРУГА В 7.30 ВВЕЧІР.

JERSEY CITY, N. J., В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1933 РОКУ
В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВИ, GREEN AND SUSSEX STS. ПЕРША ВИСТАВА В 4-тій ГОДИНІ ПОПОЛУДНИ. ДРУГА ВИСТАВА В 7.30 ВВЕЧІР.

ТАРАС БУЛЬБА

ЖИВІ КАРТИНИ (МУВІНҐ ПІКЧЕРС)

Історична драма (Гоголя) з козацьких часів буде висвітлена перший раз в

PHILADELPHIA, PA., В ПЯТНИЦЮ, 21 КВІТНЯ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, NORTH 23rd and BROWN STS., В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР:

CHESTER, PA., В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ
В ГАЛІ УКР. ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВИ 3010 W. 3rd ST., В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР.

Громади, котрі бажають мати в себе подібні вистави, зволять писати до:

PETER W. SMOOK, RUSALKA MUSIC & BOOK CO., 131 HOWARD STREET, NEWARK, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ!

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ В НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ

ЩО

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

з ЧЕРЕВИКАМИ

ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ ПІД ЧИСЛОМ

105 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Проситься все свідоме Громадянство в Ню Йорку й околиці о поперття! Загостіть до нашого склепу, а переконаетеся, що у нас дістанете черевики доброї якости.

ЗАРЯД

Ukrainian Shoe and Apparel Co., Inc.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Зап. Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 23 квітня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Та цей мітінґ має явитись кождий член, бо є дуже важна справа до полагодження, а це справа фінансова. Пригадується всім довжуючим членам, щоби сплачували свій довг, бо в товариській касі нема грошей і не заплатиться вкладки за нікого. Хто не заплатить той буде суспендований. Товариські гроші заморожені в банку. — А. Скоципець, предс.; П. Клебан, кас.; Г. Маркович, секр.

—Де ти був так довго, що я тебе не бачив?

—В арешті.

—Завіщо?

—За це, що я запомало їхав автом.

— Запомало?!

— Цеж ясне. Бо колиб я був скорше їхав, то поліція булаб мене не зловила.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖЕНЩИНИ.

до заряду дому, яка вміє добре варити обіди та утримувати 6 кімнат в порядку. Платня 3 дол. на тиждень, життя і спання. Адреса. 91

ЮРКО МЕЛНИКОВ,
713 Hinkson St., Chester Pa.

ЗМІНА АДРЕСИ.

Отсим подаю до відома Вп. Громадянам, що я переніс свій штор з радіями, рекордами, музичними приборами і ін. з 703 Феймовит ул. до нового льокалю під ч. **929 Норт 2-га ул.,** треті двері від мувіз

Вп. Громадяни в потребі зволять ласкаво удаватися на нижче подану адресу: 74-

HOLOWATY MUSIC STORE,
929 N. 2nd ST., PHILADELPHIA, PA.
Telephone: Market 4013.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Д-р Н. Я. МИХАЛЕНКО

УКР. ЛІКАР-ХІРУРҐ І АКУШЕР, ПЕРЕНІС СВІЙ ОФІС З ФИЛАДЕЛФІЇ ДО КЛІВЛЕНД, О. під число 3015 W. 14th Street, CLEVELAND, OHIO.
Tel. ATlantic 3929.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР

153 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-3625.

Урядові години: рано від 11 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі від 9 до 10 рано.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Tel. Yonkers 3002.
Памятайте на клич: СВІЙ ДО СВОГО

ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
46 WASHINGTON STREET, YONKERS, N. Y.

Вразі нещасливого випадку удайтесь до мене, я Вас обслужу чесно і совісно. — Обслуга в день і в ночи. Автомобілі до винайму на всякі оказії.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

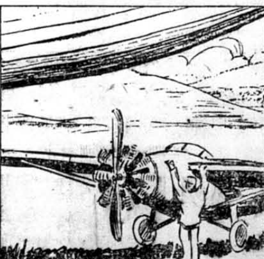
(24)

Джесон Ґрідлі остаточно вибивався з сил, прямуючи, сам не знаючи куди. Лише якийсь інстинкт вів його у цьому напрямку. Це був напрям до повітроплава. Його то й побачив поручник Гайнес. Негайно виряджено кількох людей, щоб помогти йому дібратися до повітроплава. Допомога прийшла саме в час, коли Ґрідлі остаточно вибивався з сил і готовий був повалитися непритомним на землю. Йому сказали, що Тарзана ще нема, а всіх на повітроплаві лишилося 27 осіб.

Після доброго відпочинку Ґрідлі вже не шкодував, що йому довелося так багато пережити за короткий час. Він тепер горів бажанням скорше відшукати Тарзана і тих людей, що пішли йому на допомогу. „Чи ви можете знайти те місце, де ви востане були з людьми?!" — запитав капітан. „Так. Я думаю, що легко знайду те місце", відповів Ґрідлі. Ґрідлі рішив летіти маленьким літаком над лісом, щоби ліпше познайомитися з місцевістю, а покищо подався спати.

В той час, коли Ґрідлі спав, набираючися свіжих сил для ризиковної виправи, механіки з повітроплава оглядали літак та готовили його до лету. Виспавшись добре, Ґрідлі рішив почати негайно лет. Він узяв з собою добру рушницю та багато набоїв. „Мій досвід з виправи на пошукування Тарзана показав мені, що це все дуже потрібне в країні, яка таїть у собі багато несподіванок", сказав Ґрідлі, прощаючися з капітаном Зупером.

Ґрідлі розпрощався зі всіми з залоги повітроплава й усів до літака. Два механіки почали крутити пропелер, щоби пустити в рух мотор літака. Скоро широкі простори покрилися великим шумом мотора та гуркотом пропелера. Залога повітроплава бачила, як малий літак піднявся легко в новітря, потім кілька разів обернувся навкруги, бо Ґрідлі хотів добре запамятати місцевість і ті предмети, які поможуть йому відшукати повітроплав.